

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásban és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Bács megye ünnepe.

Zombor, 1899. október 26.

Ha szakítva a sáfarkodó, üzleti szellemmel, az idealizmus virágos, bájos mezejére lépünk s ott keressük, kutatjuk az emberi célokat, elénk tűnnek a szebbnél szebb, a magasztosnál magasztosabb ideálok, a melyekért küzdeni, munkálkodni a legnemesebb élethivatás. Ezen a téren nem találkozunk érdekharcokkal, csunya versengéssel, mely csak a saját magunk jóvoltáért küzd s a melyben rohanva futunk a konc után; tisztán áll előttünk e téren az ember, megvilágítva a teremtés által számára rendelt magasztos hivatás égi fényétől. Az anyagi kor csábos, ingerlő, de rút kísértéseitől mentesen, romlatlan lélekkel, nemesen érző szívvel, fenkölt gondolkozásmóddal jelenik meg az Isten képeire teremtett halandó.

Milyen szép így az ember! Hogyne volna szép, hiszen minden úgy a legszebb, a miként teremtettet; mesterség, művészet még utol nem érte a természet produktumainak pompáját és tökéletességét. Az ember is, ha kivetkőzik eredeti hivatásából, utánzat, de többé nem eredeti. Az alak ugyanaz, megmarad az ész, a szív is, de a képről hiányoznak a legfinomabb vonások. Mik ezek a finom vonások, a melyeket az anyagi kor ördöge rút kezével töröl le a képről?

Eldöntött, régi igazság, hogy az ember, a teremtésnek koronája eszével, szívével és lelkével elválasztatván az anyagtól és az állattól, az élet- és fajfentartás ösztönén kívül másra is hivatva van. Ez a szép hivatás az erények kultiválása. A saját érdekeinknek háttérbe kell szorulnia s puritán jellemmel, szépért és magasztosért való lelkesedéssel, jót és szépet művelni, a nagy közösséget szolgálni a legszebb cél, a mely nemesíti minden tettünk, minden szavunk és minden lépésünk. S ez az általános cél széttagolódik, részletekre oszlik; az egyik ezért, a másik azért küzd, ennek vagy annak szenteli életét, de mind-

egyiket a nemes érzület, a magasztos gondolkozásmód vezeti. Így kell neki lennie s ilyen az ember, ha arra a térre lép, hol nem tévelyeghet el az önzés és érdekhajhászat utvesztőjében.

Önkénytelenül futják át az ember agyát ezek az általános gondolatok, — most, a midőn anyavármegyénk örömmünepet ül első tisztviselőjének 30 éves jubileuma alkalmából.

És ha feltekintünk a jubiláns vármegyei alispán személyére, ha egy pillantást vetünk 30 éves köztisztviselői működésére, megértjük, mért irta le tollunk az eddigi sorokat.

Karácson Gyula, a vármegye 30 éves tisztviselője s jelenleg közszeretben és köztiszteletben álló népszerű alispánja felülemelkedik a hétköznapi ságon s úgy tűnik föl előttünk, mint igazi ember, a ki sohasem jutott utvesztőbe, hanem egyenes uton mindig nemes ügy szolgálatában nemes célok elérésére törekedett.

Tudjuk azt, mi az a közpálya; ismerjük annak nehéz terheit, látjuk a sok szuró tövist, a melybe a közhivatalnok lépten-nyomon bele-tapos. Az ifju teljes lelkesedéssel, ambícióval ajánlja fel szolgálatait egyik-másik pályának s meggörnyedve a hivatalos asztal mellett, tulfeszített erővel dolgozik, munkálkodik. De hányan vannak, a kik a sok keserűséggel, a sok csalódással szemben megőrzik ambíciójukat, tiszta lelkesedésüket? Legtöbben eltompulnak, lesz belőlük hivatalos gép, aktagyártó masina. Mert hiába, olyanok vagyunk; ha tisztes elismerés, ködbe vész a munkakedv.

De ime Karácson Gyula! Ezelőtt 30 évvel belépett a vármegye szolgálatába. Soha nem keresett elismerést, soha nem vágyott dicsőségre, ünnepeletésre, hanem teljes lelkesedésével, ambíciójával önzetlenül szolgálta a vármegyét s ezzel a közérdeket. Tudását, tapasztalatait, lelke nemesességét, minden idejét, egész énjét és létét a megyének áldozta. Határozott, puritán jellemével, alapos készségével, állandó ügybuzgóságával

mindenkoron oszlopa volt a tisztikarnak. A saját személyét mindig háttérbe szorította, a maga számára nem keresett semmit s egyedüli vágya, boldogsága az volt, hogy lelkiismeretesen, pontosan megfelelve a reá nehezedő súlyos kötelességeknek, a közérdeknek hasznára lehessen.

Nos, van-e szebb hivatás, van-e magasztosabb ideál, mint ilyen puritán, önzetlen munkásságban 30 évet eltölteni? Aligha van s ennek a nemes hivatásnak csak az képes élni, a ki, mint illusztris alispánunk, mindig megőrizte lelkének és szívének nemesességét, gondolkozásmódjának tisztaságát, magasztosságát.

Bár szerénysége és önzetlensége sohasem kereste az elismerést, ime az mégis megnyilatkozott. Megnyilatkozott ez az elismerés már akkor, a midőn párját ritkító lelkesedéssel alispánvá választották, megnyilatkozott minden adandó alkalommal s megnyilatkozott különösen most, a midőn a nehéz közpályán eltöltött 30 éves szolgálatainak jubileumát ünnepli.

Az egész vármegye közönsége teljes hódolattal és teljes tisztelettel üdvözlí; üdvözlí, mint első tisztviselőjét, példaadó vezérét, legszorgalmasabb munkását és példátlan működésével valóssággal gondos, jóságos atyját. A jubileum a vármegye közönségének örömmünnepe, a melyről a történelem is meg fog emlékezni, mert feljegyzésre méltó, a midőn a hálás közönség finom érzékkel felismerve az igaz érdemet, az előtt zászlót hajt. A vármegye szorosán vett közönségén kívül jöttek ide nagy urak vagy elküldték postán az üdvözlőket, hogy szintén megadják Karácson Gyulának az őszinte elismerés palmáját.

Ez az ünnep tiszta és büszke örömmünep. Tiszta, mert a keresetlen, őszinte hála és őszinte elismerés megnyilatkozása; büszke, mert lelkünk és szívünk a büszkeség érzete tölti el, hogy Karácson Gyula 30 évig a miénk volt s nekünk szentelte nemes életének minden pillanatát.

A „BÁCSKA” tárcája.

Karácson Gyula.

(Életrajzi adatok.)

Harminc éve immár, hogy Karácson Gyula, Bács-Bodrogh vármegye alispánja, a vármegye közszolgálatában áll.

Harminc év a véges emberi életben számba vehető ugyan, a népek történetében azonban csak egy röpké pillanatot jelez, a mely tűnő csillagként hull a mindenség tengerébe.

Karácson Gyula harmincéves közszolgálatára nem tűnik el futó meteorként. E vármegye történetében, mint korszakalkotó fog jelentkezni, mert eredményeiben mély nyomokat hagy maga után.

Az avatottság erejével, a lelkesedés lángjával és az egyéni jeles tulajdonságok fegyvereivel harcolt mindenba a közdolgok porondján.

Munkássága nem nyilatkozott rapsodikus erővel, mely sokszor rombol, tör, hogy újat alkotva és a régít fölforgatva gyakran inkább kárára van az ügynek, munkássága nem volt tomboló vihar, mely a világot rendes sarkából kiforgatni akarja, hanem olyan volt, mint a csendes per-metező eső, a melynek hullásánál a reménykedő gazda bálaadással emeli szeméit az égre.

Harminc éve áll e vármegye szolgálatában és közpályája egész tevékenységét ennek a vármegyének szentelte és ennek közigazgatását szolgálta egy egész emberöltőn át, ritka szorgalommal és tapintattal, páratlan nyugalommal, bölcsességgel és jóindulattal.

Harminc éves közpályája érdemeinek virágaival van tele, a melyek reá árasztják az elismerés és hála érdemkoszorújának drága illatát.

A lefolyt harminc év, a melyet Karácson Gyula a közpályának szentelt, egyaránt tanulságos a közigazgatás kérdéseire és az egyén sikereire nézve.

A közpályán eltöltött harminc év végeredményét összegezzük, midőn rá mutatunk azon kétségbevonhatatlan tényre, hogy e vármegye közigazgatása egyike a legjobbaknak az országban, Karácson Gyulát pedig alispáni székében osztatlan tisztelet és szeretet környezi.

Méltó jutalma és elismerése ez, annak a nemes becsvágynak, mely okos fővel, mély belátással, páratlan igazságszeretettel és lankadást nem ismerő tevékenységgel egy egész életet szentelt annak a magasztos célnak, hogy a vármegye közdolgaiban haladást, virágzást hozzon be.

Magas és fényes a pole, a melyre érdemei juttatták. A magas hegyek csúcsai is távolról fényesek és fellegesegek, de a ki fölhatol hozzájuk, hideg hóra talál.

Karácson Gyulát azonban egy egész virágliget veszi körül, e nagy vármegye nagyrabecsülésének, tiszteletének, szeretetének, halájának illatos virágai.

A hála eme virágainak egyik legszebbikét azok teszik élébe, a kik az ő jószívűségének számtalan jelei által minden adandó alkalommal kitüntetve lettek és a kik az ő nyomában szívesen munkálkodtak a vármegye javának előmozdításán e vármegye tisztviselői.

Örömmünneppé teszik ezt szívükben és külső jelekben is azok, a kik az ő intenciója és utmutatása szerint közreműködtek a közügyek emelésén és a közönség jólétének előmozdításán.

Őszinte tiszteletük, nagyrabecsülésük, hálájuk és szeretetük adóját röjják le iránta a három évtized szakadatlan munkája és eredményeiért, hálás köszönetüket fejezik ki azon buzgalma és jóságáért, amelylyel munkásságukat kísérte és a közjó javára célzó igyekezetüket mindenkor a legmelegebben támogatta.

Benne birja legfőbb támaszát a vármegye tisztikara; bölcs tapasztalatainak gazdag tárházából mindig ad tanácsot, midőn hozzáfordulnak, bátoritást és bizalmat a csüggedni kezdőnek.

De nemcsak a tisztikar, hanem az egész vármegye közönsége, vallás és nemzetiségi különbség nélkül, hálás szívvel, kitörő lelkesedéssel ragyogja őt körül.

Az ünnepeletés fényét, a lelkesedés és hála spontán megnyilatkozását, bár minden meghatja az ő páratlan jó szívét, mégis — jól tudjuk — ő nem ezekben találja az elismerés legnagyobb jutalmát, hanem abban, hogy nem hiába dolgozott, mert célját elérte, anyavármegyéje fölvirágozott úgy, a hogy ő azt képzelte.

„Dicsérjük a derékot és fűzzünk koszorút homlokára” — mondja a legnagyobb magyar.

Szívükből üdvözlőjük az érdemes férfit. Életének egy megszentelt, megáldott pihenője ez, a melyen nemes lelkének bizonyára jól esik visszatekinteni a multba, munkásságának küzdterére. S ha onnan, mint a partra jutott kormányos

Mi is üdvözöljük a vármegye érdemes alispánját, e helyütt csak ezen általános keretben. Ő egyike a vezéralakjainknak, a kik nehéz munkásság közepette önzetlenül mindig nemes hivatásuknak és magasztos ideálnak éltek és élnek.

Hála az Égnek, hogy őt e vármegyének adta. Ez a mai ünnep általános hangulata. Boldogok vagyunk, hogy ezen általános hangulatnak szerény tolmácsolói lehetünk.

Karácson Gyula jubileuma.

Örömmel, lelkesedéssel, a tisztelet és hála őszinte rajongásával ünnepelte meg Bács-Bodrogh vármegye közönsége és tisztkara Karácson Gyula vármegyei alispán három évzetet meghaladó közszolgálatának jubileumát.

A vármegye közönsége és tisztkara még a nyár folyamán július havában, a jubileum évforduló napján akarta a jubileumot megülni, de a vármegyei főispánt ért sajnós baleset ezt megakadályozta, mert a főispán ezen ünnepeknél jelen akart lenni és ő akarta vezetni az ünnepi gyűlést. Alig hogy a főispán fölépült, a mozgalom félbeszakított fonálai újra felvették és bár a főispán egészsége még némi kiméletet igényel, az ő akaratával határozottat el, hogy az ünnepeket már most megtartják.

Jele ez annak az együttérzésnek és harmóniának, a mely a két vármegyei vezető férfit összefűzi és a mely nélkül az ünnepség sem sikerült volna olyan összességű impozáns formában, mint a hogy az megtörtént.

Ünneppé avatta azt egyrészt a lefolyt hosszú idő önfeláldozó munkássága, a melynek az ünnepektől, másrészt a vármegye közönségének közbecsülése, hálája és tisztelete, a mely ünneplésével igaz érdemnek hódolt.

Szép, nemes, magasztos volt az ünnep, mint maga az a nagy munka, a melyet az ünnepektől egy egész emberöltőn át a közszolgálatnak áldozott.

Törhetetlen tisztelet, ragaszkodás és hála ékesítette az ünnep minden momentumát, a vármegye lelke nyilatkozott meg az ünneplésben.

Emelkedett, lelkes hangulat volt legnemesebb disze az ünnepnek, a mely a szívből fakadt és oda szállt.

Ünnepélyes és lelkes módon nyilvánult meg a valódi, az igaz érdem hálás elismerése.

E magasztos érzelem verőfénye sugározta be az ünnepet, mint a nap a kristálytisza tengerszemet, hogy az eget, mindig csak az eget mutassa borulatlan kékjében, magasztos fenségében.

A vármegye törvényhatósági bizottsága majdnem teljes számban volt jelen. Közéletünk kiválóságai közül résztvettek az ünnepben Gromon Dezső m. kir. honvédelmi államtitkár, valóságos belső titkos tanácsos, borsódi Latinovits János főrendiházi tag és a vármegye országgyűlési képviselői.

Megjelenésük az ünnepélyen újabb bizonyossága annak, hogy Bácsmegeye képviselői nemcsak példát mutatnak a szolidaritásban és összetartásban kerületük és a megye érdekével, hanem egyúttal egyet is értenek azzal a szellemmel, a

mely a megye kormányzatát annak boldogulására átlengti.

Az ünnepélyről tudósítók a következőkben számol be:

Theaestély a főispánál.

Báró Vojnits István főispán szerdán este fényes theaestélyt adott, amelyre hivatalosak voltak vármegyei és városi közéletünk jelesei, a vármegyei központi és járási tisztviselői kar. A jelen voltak névsora a következő: Dr. Alföldy Árpád, dr. Atányi József, dr. Alföldy Lajos, Bagó Géza, dr. Balogh Ernő, dr. Balaton Gyula, Bedő Albert, Bezeredy István, Bittermann Gyula, Bertolinó Sándor, Blumenthal Károly, dr. Buday Dezső, dr. Buday Pál, Basch Herman, Császár Péter, dr. Csernyus Pál, Csuka Sándor, Czálinger József, Czirfusz Ferenc, Deák Zsigmond, Dekker Pál, Dudás József, dr. Dembitz Vilmos, id. Ertl János, Jedlicska Péter, dr. Frank Mihály, Fernbach Antal, Fernbach Károly, Gromon Dezső, Gombos Béla, dr. Gergurov Márk, Gozdu Elek, Gráf Nikáz, dr. Grünbaum Pál, Györffy Géza, Gyurisits György, Hauke Imre, Hipp Dezső, dr. Hirman Ferenc, dr. Hoffmann Károly, Huszágh István, dr. Ivánovits Iván, Jankovits Dusan, Jedlicska Ferenc, Jusits Lajos, Karácson Gyula, ifj. Karácson Gyula, Kleiner Lajos, Koczkar Zsigmond, Kohut Henrik, Kovács Pál, Kovacsich Máté, Kozma László, Krudy Géza, Kutassy József, Latinovits Géza, Latinovits Gyula, Latinovits János, Latinovits Pál, Lánckor Antal, Léderer Pál, Márton Mátyas, Mezey Zsigmond, Michailovits Kornél, id. Mihályi János, dr. Mikosevits Kanut, Mikovits György, dr. Milkó Ignác, dr. Molnár Károly, Nikolits Izidor, dr. Pavlovits Simon, Pukovits József, Poeskay Sándor, Popovits Sebő, Pribil Ernő, Popovits György, Racz György, Raab Béla, Ribiczey Béla, dr. Récey Ede, Roheim Károly, Sándor Béla, Szakall Adorján, Szalay Károly, Szarits Bertalan, Széchenyi József, dr. Széchenyi Tamás, Szemző István, Szemző Gyula, Szemző Károly, Szemző János, Szemző Dezső, ifj. Szemző István, Schlagetter Gyula, Sztankovits György, dr. Schneider Károly, Steinecker Gábor, Seultéy Ferenc, ifj. Schaffer Mor, Szaich Lajos, Tápay István, Tarczay Dezső, ifj. Tóth József, Tóth István, Tripolszky Gyula, Thurszky Jenő, Trischler Ferenc, Trischler Károly, Türr Antal, Trischler Xav. Ferenc, Trenka István, Városy Károly, Városy László, Vissy Károly, Veszelszky Károly, Vojnits David, Vojnits István, Vojnits Máté, Vnjevich Lajos, Vojnits József, Weismár Mihály, Zakó Milán, dr. Zalár István, Zottományi Mihály és Zsigmond Dénes.

Gromon Dezső üdvözlése.

Gromon Dezső honvédelmi miniszteri államtitkár, valóságos belső titkos tanácsos szerdán az esti vonattal városunkba érkezett, hogy részt vegyen az alispán jubileumi ünnepélyében. Gromon Dezső a vármegyei főispán vendége volt. Megérkezése után a vármegye tisztkara rögtön tisztelettel nála. A tisztkar nevében Karácson Gyula vármegyei alispán lelkes beszéddel üdvözölte. A mikor az üdvözlésére nagyszámban összegyűlt tisztkar előtt megjelent, nagy éljenzaj hangzott fel. Karácson Gyula üdvözlő beszédét mondott, a melyben lelkes hévvel méltatta Gromon Dezső hazafias érdemeit. Hivatkozott arra, hogy sokan vannak a tisztkarban, a kik a mult édes emlékeivel örvendenek azon, hogy őt körükben személyesen tisztelhetik, a tisztkar ifjabb nemzedéke pedig honfi érdemei előtt hódolattal hajol meg és a legnagyobb örömmel jelent meg előtte, hogy ezt bemutassa.

A lelkes üdvözlő beszédre fölhangzott éljenzaj lecsillapodtával Gromon Dezső megköszönte a tisztkar ovációját. A legnagyobb örömmel jött a neki oly kedves helyre, a hol előtte az elszállt mult édes emlékei tárnak fel. Hiszi és reméli, hogy a tisztkar nemes hivatása körében minden-

kor e vármegye felvirágoztatásának munkás és odaadó tényező lesz.

Gromon Dezső beszéde nagy lelkesedést keltett és a tisztkar tisztelő küldöttsége lelkes éljennel kísérte.

A vármegye ünneplése.

A vármegyei közgyűlésen a törvényhatósági bizottság tagjai óriási számmal jelentek meg. A vármegye tanácskozási terme a zsufolásig megtelt.

Báró Vojnits István főispán a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésével Vojnits István főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Bertolinó Sándor főjegyzőt bízta meg.

A napirend előtt, a mikor a mai nap alkalmából a törvényhatósági bizottság oly nagy számban jelent meg, meg kell emlékeznie arról a kiváló férfiról, a ki megjelenésével a vármegye közügyei iránti meleg érdeklődésének adott kifejezést. Üdvözli Gromon Dezső államtitkár.

Hatalmas éljenzés harsant fel a főispán beszéde után.

Következett ezután a vármegye alispánjának jelentése a vármegye közügyi állapotáról, a melyet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tudomásul vett.

Az alispáni jelentés után szólásra jelentkezett Tóth József bizottsági tag.

Örömet fejezi ki a felett, hogy szeretett főispánunk, kit az elnöki székben majd egy fél évig sajnósan nélkülöztünk, újra megjelent körünkben, hogy bölcsességével és erős kezekkel újra kezébe veszi a vármegye kormányzatát és egészségének visszatérével élére áll a vármegye közügyeinek, a miben biztosítékát látja annak, hogy a vármegye szellemi és anyagi erejében továbbra is virágozni fog.

Erre Récey Ede dr. bizottsági tag emelkedett szólásra és a következő beszédet mondotta:

Récey Ede dr. beszéde.

Méltóságos báró főispán ur!

Méltóságod főispáni működése gazdag fényes sikerekben.

Ezeknek a fényes sikereknek forrását ama határtalan szeretet és odaadó ragaszkodás képezi, amelylyel e vármegyének minden polgára Méltóságod iránt viselkedik.

Ez a határtalan szeretet és odaadó ragaszkodás pedig gyökerezik abban, hogy e vármegye közönsége Méltóságod önzetlen hazaszeretetében, tisztán szabadelvű gondolkodásában, lelkeinek megvesztegethetetlen éles látásában, igazságosságában és nemességében, egyenes, tiszta és tántoríthatlan jellemében; a hazafini, emberi és társadalmi kötelességek teljesítésének oly biztosítékait ismeri, amelyek a legnagyobb hazafias megnyugvással töltik el akkor, amidőn e vármegyének sorsát Méltóságodnak ezen előkelő és fényes tehetségek által vezérelt tiszta, erős és biztos kezeiben letéve látja.

Ezek a kimagasló egyéni tulajdonságok drága kincsei Méltóságodnak, drága kincseink nekünk, mert bő áldás fakad azokból e vármegyére és a hazára.

Ismertük mi ezeknek a kincseknek a nagy értékét annakelőtte is, ámdé azok értékének valódi nagyságát teljesen tisztán akkor láttuk, amikor a Méltóságodat ért baleset azoknak birtokát nekünk kétségessé tette.

Aggódo lelktünk és reszkető szívünk csak akkor látta, csak akkor érezte igazán, kit birunk mi Méltóságodban.

Ezekből a sugárzó arcokból mint tükörről láthatja Méltóságod azt a lelket és szívet mélyéből jövő örömet, amelyet felgyógyulása és diszes főispáni székének újból való elfoglalása felett éreztünk; soha nagyobb örömmel megbízást nem teljesítettem, mint azt, hogy ez alkalomból e vármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának

visszatekint, lássa ott a habokból kiemelkedő, ragyogó világitó tornyot, a melynek fénye vezérelte: az igaz, önzetlen hazaszeretet által ihletett becsületes munkásság és szorgalom fényes eredményeit, e vármegye ragaszkodó bizalma és igaz hálájának örök lángját.

*

Bozsóki Karácson Gyula bölesője a vármegyében ringott. Kis-Sztapáron 1842. évben született. Atyja Karácson János kincstári uradalmi tiszt volt. Gyermekeiket a szerető szülők védőszárnyai alatt töltötte. S mikor az idővel ifjúvá nőtt a gyermek, a bajai főgimnáziumba vitték.

A főgimnáziumot befejezván, a pesti egyetemre ment jogásznak. A jogi tanfolyam bevégeztével az államvizsgálatokat sikerrel tette le és miután a közigazgatási pályára érzett hajlandóságot vármegyénk szolgálatába lépett az 1869. évben, mint tiszteletbeli esküdt.

Közszolgálatba lépte után rövid időre az üresedésbe jött IV. aljegyzői állásra pályázott. Ezen állást az 1869. évi június hó 8-ik napján tartott vármegyei közgyűlésen töltötték be.

Pál Antal, a vármegye első alispánja elnökölt. A vármegye előkelő tisztviselői közül az elnökön kívül még jelen voltak Zakó Péter másod-, Koczik Pál harmad-, Kovácsfy és Grosschmidt Gábor úrbéri alispánok. A közgyűlés jegyzőkönyvét Lovász Mihály főjegyző vezette, a szólni kívánók feljegyzésével Sándor Béla másod aljegyző lett megbízva.

A IV. aljegyzői állásra pályáztak: Karácson Gyula, Bertolinó Sándor, Dömötör Zuárd, Kósa

János és Walter Nándor. A pályázók és ajánlatok közül egyhangulag Karácson Gyula választott meg.

Megválasztásával vette közpályája tulajdonképpen kezdetét és e naptól fogva mind e mai napig folytonosan megszakítás nélkül a vármegyét szolgálta.

Az aljegyzői karban összesen kilenc évet töltött, gyors egymásutánban emelkedve az aljegyző kar rangsorozatában.

1878. évben Sándor Béla volt főjegyző, a vármegye alispánjává választatván meg, a főjegyzői állás jött üresedésbe. Erre az állásra, a már kitűnő tisztviselő hírében álló Karácson Gyula első aljegyző választatott meg közfelkiáltással, nagy lelkesedéssel az 1878. évi szeptember hó 12-én Gromon Dezső főispán elnöklete alatt tartott vármegyei közgyűlésen, a melyen a főispán a kijelölő bizottságba a maga részéről Korbai Károly, Roheim Károly és Gyorgyevits Szabasz bizottsági tagokat nevezte ki, a közgyűlés pedig annak tagjaivá ifj. báró Rudits József, Schmausz Endre és Harlikovits Károly bizottsági tagokat választotta meg.

A kijelölő választmány tanácskozása után Gromon Dezső főispán tudatja, hogy Sándor Béla főjegyzőnek alispánná lett megválasztása folytán üresedésbe jött főjegyzői állásra a kijelölő választmány által egyedül Karácson Gyula első al- és tiszteletbeli főjegyzőt jelölte, a ki a közgyűlés lelkes éljenei között egyhangulag közfelkiáltással főjegyzővé megválasztott és a törvényben előírt tiszti esküt a közgyűlés színe előtt letévén, a következő beszédet mondotta:

„Méltóságos főispán ur!

Tehtetes törvényhatósági bizottság!

A megye közönségének nagybecsű bizalmából e törvényhatóság egyik oszlopos tisztí állására megválasztva, méltán elfogodom, ha egy felől szerény tehetségeimet, másfelől pedig az új állásommal járó fontos teendőket mérlegelem és akaratlan támad fel bennem a kérdés: vajjon egyenes arányban állanak-e azok egymáshoz és vajjon az előbbieket legjobb felhasználása mellett is képes leendek-e a főjegyzői diszes állást elődeimhez méltóan betölteni?

A kérdés megoldása egyelőre nehéz, itéletet mondani a m. közönség lesz hivatva.

Ha mindezek dacára engedve a megtisztelő bizalomnak, megválasztatásomat köszönettel fogadom és a főjegyzői diszes állást elfogalom, teszem ezt azon reményben, hogy a t. m. közönség jóakaró és előttem kiválóan becses támogatása mellett fokozottabb szorgalom és kitartással sikerülni fog nekem a netán felmerülő nehézségeket legyőzni és a mutatkozó akadályokat elhárítani.

Új állásomra alig számbavehető szerény tehetségeim kívül nem hozok mást, mint szorgalmat és pontosságot, sok jóakarót és még több munkakedvet. Ezekre támaszkodva, megnyugvást találok a jelenre és erőt a jövőre nézve.

Ezeknek előre bocsátása után fogadja a t. m. bizottság az irányomban tanúsított kitüntető bizalmáért és mindenha tapasztalt szives támogatásáért őszinte hálás köszönetemet, kérve a t. m.

szívöl jövő, igaz és tiszta üdvözlését annak a forró óhajjának kapcsán tolmácsoljam, hogy Méltóságodat az isteni Gondviselés a baha, az emberiség és a vármegye javára teljesítt önzetlen munkásságában, testének és lelkének teljes erejében nagyon soká éltesse!

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után báró Vojnits István főispán a legmélyebb hálával eltelve köszöni meg a törvényhatósági bizottság ovációját és kéri, hogy a törvényhatósági bizottság ezután is tartsa fenn bizalmát és jóakarátával támogassa működését.

Erre a közönség nagy érdeklődése mellett Gromon Dezső emelt szót:

Örömeink ad kifejezést, hogy ez alkalommal a vármegye közgyűlésén jelen lehet. Lelkes örömmel gyült egybe ma a vármegye közönsége, hogy szívvel-lelkekkel üdvözölje azt a férfit, aki három évtizedet meghaladó közpályáján mindenkor e vármegye javára működött.

Ő tanubizonyságot tehet erről, hisz évekket ezeltől az ő vezetésére volt bizva e vármegye és akkor találta fel már benne a leghivebb, a legodaadóbb munkatársat. E vármegyében mindenki a legnagyobb elismeréssel van az alispán iránt, a közügyek terén szerzett érdemeit őfelsége a király is elismerte. Ha visszatekint a multa, az alispánban a szilárd, egyenes jellemet, a fáradhatlan munkást látja. Ily férfit nem kell dicsérni, mert tettei és hasznos munkássága dicsérik. Kívánja, hogy az ég szerettei és a vármegye javára sokáig éltesse.

A hévvel és igaz érzéssel elmondott beszéd nagy hatást keltett és a vármegye törvényhatósági bizottsága szűnni nem akaró éljenzéssel rajzolta körül a szónokot.

Erre Vojnits István vármegyei főjegyző a vármegyei tisztikar nevében üdvözölte az alispánt.

Ifj. Vojnits István főjegyző beszéde.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A közéletben lelki szükség, hogy az eliramló idő jelentősebb pontjainál megállapodva, visszatekintünk az elszállt évek sorára, új erőt és tanulságot merítve a kiállott küzdelmek szemléléséből és új reményt a jövőre, az általunk kivívott eredményekből.

Ily jelentős, magas pont e vármegye közéletében Karácson Gyula alispán urnak vármegyénk szolgálatában eltöltött, harminc évet meghaladó, önfeláldozó, szakadatlan munkássága is, hisz három évtized merült el a rohanó idő végtelen tengerébe, a mióta ő vármegyénk szolgálatának szentelte életét.

Kedvét találta az isteni gondviselés is ez időnek állandóságában és mi tisztársai, vármegyénk törvényhatósági bizottságának tagjai e közgyűlésen és ezen túl az egész vármegye területén mindazon számtalanok, a kik hosszú közpályája, a vármegye javára irányult munkásságának tanui, kitelmeiben munkatársai, eredményeiben részesek vagyunk: lelkesült örömmel avatjuk szívünkbe örömtünneppé életének eme jelentős pontját.

Ifjú korában lángoló lelkesedésével, mely tudásáról itt kezdette meg közölgését. Itt hangzott el ajkáról az esküszó, a melylyel életét a közügy szolgálatának ajánlotta fel.

Egy emberöltőn át ez volt munkásságának színtere, a hol minden erejével, minden tudásával szívvel, lélekkel munkálkodott e vármegye emelésén, közönsége jólétének előmozdításán.

A vármegye szolgálatában telt el ifjusága, ennek szentelte élete nyarat, férfi korát. Lelkiismeretességgel, lángoló buzgalommal töltte be hivatását mindenkor és közölgésünk minden ágában, minden terén szakszerű

képzettséggel, pontossággal, kiváló tehetséggel működik pályája kezdetétől mind e mai napig.

Sokat dolgozott; tudásának minden porcikáját, munkásságának minden legapróbb részét e vármegyének áldozta fel és annak szolgálatában érvényesítette.

Hasznos munkásságban eltöltött napok drága emlékei ezek, a melyekre ragyogó fényt sugároz e vármegye közönségének osztatlan bizalma, szeretete és hálája.

A mint nagy, kiváló lett a munkában, úgy nőtt vármegyei közönségünk bizalma is irányában, a mely az elszállt évek folyása alatt nem egyszer spontán módon nyilvánult meg és arasztotta el őt az elismerés érdemkoszorujának illatával.

A munka tette nagygyá, ez emelte őt a hivatali rangfokozatokban, ez adta kezébe a vármegye tollát, ez tiltotta az alispáni székre, ez ama őszinte bizalom szoros kapcsa, mely őt vármegyénk főispánjához fűzi és ezt jelképezi őfelsége a király jól kiérdemelt elismerésének díszes jelvénye, a mely keblén tündöklök.

Azért tegyük félre néhány pillanatra mai közgyűlésünk napirendjére kitűzött tárgyak megoldását és hódolattal álljunk meg a három évtized megaldott munkájának hőse előtt.

Tekintetes alispán ur!

Bács Bodrogh vármegye tisztikara nevében nekem jutott a kiváló szerencse, hogy tekintetes alispán urat életének e jelentőségteljes pontján, a melyet tiszteletünk, szeretetünk és hálánk örömtünneppé avatott, szívünk igaz érzelmeivel üdvözöljem.

Hálás szívvel tekintünk vissza tekintetes alispán urnak közpályáján vármegyénk érdekében kifejtett, szép gyümölcseiben megaldott működésére és midőn ezért most szívünk szeretetét, tiszteletét, bizalmát és igaz hálánkat nyilvánítjuk: a magam és mindannyiunk benső érzelmeit tolmácsolva, ama bő óhajnak adok kifejezést, hogy a mindenható hazánk, vármegyénk javára erő és egészségben még sokáig tartsa meg.

Ezután borsódi és katymári Latinovits Pál, vármegyénk közéletének egyik legkiválóbb, legtekintélyesebb és legnépszerűbb alakja, országgyűlési képviselő, a törvényhatósági bizottság virilisi tagja emelkedett fel szólásra. Szónoki hévvel, nemes páthosszal a következő emelkedett hangú és magvas tartalmú beszédben üdvözölte az alispánt:

Latinovits Pál beszéde.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mindenekelőtt bocsánatot kérek, hogy felszólalással figyelmeztettem rövid időre igénybe venni bátorítodom, de mint Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, kedves kötelességemnek tartom, hogy szíves engedelmükkel a mai nap bősé, szeretett alispánunkat 30 éves szolgálati jubileuma alkalmából a törvényhatósági bizottság nevében üdvözöljem.

Örömapot ül ma Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottsága és közönsége, mert oly férfit szolgálati jubileumát ünnepli, a ki hosszú hivataloskodása alatt a vármegye közönsége és törvényhatósági bizottsága rokonszenvét vitva ki magának fáradhatlan munkássága által.

A ki tudja vármegyénk közigazgatási adminisztrációjának sokoldalúságát, a ki tudja azt, mily nehéz Bácsország közönségének ügyes-bajos dolgait szakértelemmel elintézni, a ki tudja azt, hogy vármegyénk ut, viz, árva- és katonai ügyeinek elintézése oly nagy munkával jár, mint valamely német nagyhercegség összes miniszteriumának teendői; az tudja csak kellőleg méltányolni, hogy mily emberföltötti munka 30 éven keresztül ezen nagy megye ügyeit úgy vinni, hogy valaki lefolyt hosszú szolgálati idejére oly meglegedés és büszkeséggel tekinthessen vissza, mint azt vármegyénk köztisztviseltek részestül alispánja teheti.

Alispán urunkról méltán elmondhatjuk, hogy ő a becsületes munka embere, lefolyt szolgálati éveiben ez

volt jelszava, és örömmel konstatálhatjuk, hogy ezen jelszót tiszteességesen be is váltotta.

Tudjuk azt, hogy ily nagy és hosszú munkásságot kellőleg honorálni csakis az elismeréssel lehet, fogadja tehát nagyságos alispán ur a polgári erények elismerésének legszebb koszoruját vármegyénk törvényhatósági bizottsága és közönsége tisztelete és hálájának tolmácsolását 30 éves szolgálati jubileuma alkalmából azon óhajunk kifejezésével, engedje a Mindenható, hogy még sok évig viselhesse nehéz tisztét örömtünkre. Éljen!

A nemes lelkesedéssel elmondott beszédnek rendkívüli volt a hatása. Szűnni nem akaró éljenzés kelt annak nyomában az alispán üdvözléseképe.

A beszédekre fölhangzott lelkes éljenzaj elhangzása után Karácson Gyula alispán meghatva az ünnepeletetés melegétől, a következő beszéddel köszönte meg a törvényhatósági bizottság impozáns módon nyilvánult elismerését:

Karácson Gyula beszéde.

Méltóságos báró főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Azon elismerő szavak, melyekkel Gromon Dezső ónagyméltósága, továbbá a törvényhatóság nevében Latinovits Pál megyei bizottsági tag, a vármegye érdemes tisztikara nevében a vármegye főjegyzője a közpályán kifejtett 30 évi munkásságomról oly lekötőlegzőleg megemlékezni kegyeskedtek, önkénytelenül is a hála és a köszönet szavát adják ajkaimra.

Hálám és köszönetem pedig őszinte és igaz, mint az a jóindulat, mely e teremben imént elhangzott beszédekben irányomban megnyilatkozott.

Kegyesek voltak a munkásságomat méltató szónokok a többek között hivatkozni kötelességérzetemre és ügybuzgalmamra.

Hát igaz! s ezt tán szerénytelenség nélkül állíthatom, miszerint mindazon állásokban, melyeket a tek. törvényhatósági bizottság kegyességéből 30 év lefolyása alatt betölteni szerencsés lehettem, legjobb tehetségemhez képest iparkodtam a reám váró feladatoknak megfelelni s ha az eredmény nem mindenben felelt meg a várakozásnak, az nem jó akaratomon mult, hanem tehetségem fogyatékoságában keresendő.

Jó szándéku törekvéseimet azonban mindenkor teljes mértékben méltányolni kegyeskedett a tek. törvényhatósági bizottság s legutóbb az által, hogy engemet az általam jelenben elfoglalt díszes állásomra megválasztani s ezen állásom támogatására állandóan érdemesíteni méltóztatott.

De ha a mai állásomon kifejtett munkásságom némi eredményt mutathat fel, annak érdeme nem engemet, hanem azon férfit illeti meg, ki sok tudásával, nagy emberismeretével hivatalos állásommal nagy terheit megkönnyíteni törekedett. E férfit a mi szeretett főispánunk.

Az elért eredményből az oroszlanrész azonban munkatársaimat, a vármegye érdemes tisztikarát illeti, mely kitartó és odaadó munkásságával lehetővé tette azt, hogy a nap-nap után szaporodó teendőink becsütellettel megfelelhettünk.

Midőn a közélet ezen három illusztris tényezőinek eddig tanúsított kegyességükért hálás érzelmeimet nyilvánítottam és nagybecsű támogatásukat továbbra is kikérem, ünnepélyes ígéretet teszek, miszerint a jövőben is minden törekvésem és buzgalmam oda fog irányulni, hogy magamat nagybecsű bizalmukra érdemesem tegyem.

Kérem önméltóságát szeretett főispánunkat, nemkülönben a megye tek. törvényhatósági bizottságát s annak érdemes tisztikarát, miszerint engemet mindenha tapasztalt jóindulatukban megtartani kegyeskedjenek.

Az alispán nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után bajsai Vojnits Dávid bizottsági tag azon indítványt terjesztette elő, hogy az elhangzott beszédek egész terjedelmükben a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktattassanak és erről a vármegye alispánja hiteles kivonatban értesíttessék.

bizottságot, hogy engemet jövőre nézve is nagybecsű hajlamaiba megtartani méltóztassék.

A választásról felvett jegyzőkönyv szerint a beszéd a megyei bizottság által osztatlan tetszéssel és éljenzéssel fogadtatott.

Karácson Gyula kezébe tette le tehát a vármegye közönségének bizalma a főjegyzői pennát. Tizenhét éven át volt e vármegye főjegyzője.

1895. évben Schmausz Endre volt alispán Szabadka sz. kir. város főispánjává neveztetvén ki, az alispáni szék üresedésbe jött. A vármegye közbizalma ritka egyértelműséggel Karácson Gyula nevére vette szájára. A személye iránti közbizalmat fényesen dokumentálta az az értekezlet is, melyet az alispán választás ügyében báró Vojnits István főispán hívott össze.

Az értekezlet 1895. évi szeptember 26. napján lett megtartva, melynek az volt a célja, hogy a főispán, a kire a vármegyei tisztii állások betöltésénél fontos jog és kötelesség hárul, tájékozódjék a közhangulat felül az alispáni szék betöltésére vonatkozólag.

Az értekezleten, a melyen a vármegye vezérferfiak közül majdnem százan voltak jelen, elsőnek Rohonyi Gyula országgyűlési képviselő szólalt fel és hosszabb beszédben kijelentette, hogy a Schmausz Endre távozásával megüresedett alispáni székbe a vármegye közönségének osztatlan bizalma Karácson Gyula főjegyzőt kívánja ültetni. Hasonló értelemben szóltak még: Sándor Béla ny. főispán, dr. Kék Lajos és Schmausz Endre.

A vármegye törvényhatósági bizottsága ez évben október hó 5. napján tartotta meg ősi

rendes közgyűlését. Ennek a közgyűlésnek rendkívüli nagy érdeket kölcsönzött azon körülmény, hogy ezen töltötték be az üresedésben levő alispáni széket. A bizottsági tagok roppant nagy számban jelentek meg. Négyszáznál többen voltak és ritka lelkesedéssel és őszinte örömmel választották meg az új alispánt.

Az ülésen báró Vojnits István főispán elnökölt és a törvény értelmében a kijelölt bizottság megalakítására hívta fel a közgyűlést. Piukovits József ajánlatára a törvényhatósági bizottság a kijelölt bizottságba egyhangulag Gromon Dezső, Sándor Béla és Siskovits Tamás választott meg, a főispán a maga részéről meghívta a kijelölt bizottságba Schmausz Endre, Piukovits József és Latinovits Pál bizottsági tagokat.

Báró Vojnits István főispán a kijelölt bizottság tanácskozása után, tudomására hozta a törvényhatósági bizottságnak, hogy az alispáni állásra egyhangulag Karácson Gyula vm. főjegyző jelöltetett ki. Percekig tartó zúgó éljenzés kísérte e szavakat, mire a főispán Karácson Gyulát megválasztott alispánnak jelentette ki.

Zákó Milán indítványára a törvényhatósági bizottság az új alispán meghívására a következő tagokból álló küldöttséget küldte ki: Siskovits Tamás, Krappenheim József, Latinovits Pál, Jusits Lajos, Robeim Károly, Fernbach Antal, Ivanovits Iván és dr. Kék Lajos. Mikor Karácson Gyula diszmagyarban a közgyűlési terembe lépett, a lelkesedés tetőpontra hágott. Szívöl fakadó, a legnagyobb tisztelettől és őszinte rokonszenvtől áthatott percekig tartó éljenzés üdvözölte a terem

minden oldaláról. A főispán felszólította az alispánt a tiszti eskü letételére. Az esküment Bertolinó Sándor tb. főjegyző olvasta fel.

Az eskü letétele után báró Vojnits István főispán üdvözölte őt, gyönyörű szép szavakkal. Örömeink adott kifejezést, hogy neki jutott azon szerencse, hogy őt, ki 26 éven át híven és teljes odaadással szolgált a vármegye érdekeit, a ki ezen hosszú idő alatt mindenkoron a közkivánnal-maknak óhajtott eleget tenni és a vármegye érdekeit előmozdítva nyerte el ily hosszú idő után azt, hogy a vármegye közönsége egyhangulag a legmagasabb, egy tisztviselőre nézve legkitüntetőbb állásra megválasztotta, hogy ezen állásában őt üdvözölheti és meg van róla győződve, hogy a köztisztvisel és szeretet a jövőben is mindenkor kísérni fogja.

Ezután Karácson Gyula alispán emelkedett szólásra és nagy hatású éljenzéssel és helyeslésekkel sűrűn megszakított általános tetszésben részesült székfoglalóját mondotta el. E beszédben mondotta el alispáni működésének programját, a melynek minden egyes pontjához, mind e mai napig hű maradt. Irányelveit a következőkben foglalta össze:

„Uj állásomban főtörekvésem leend, hogy a vármegyénkben érdemes elődeim által az adott viszonyokhoz képest már lehetőleg megjavított közigazgatás a tökély minél magasabb fokára emeltessek, ezt elérendő, feladatom leend, a kötelességek pontos és lelkiismeretes teljesítésében példaadólag előjárni és ezáltal tisztársaimnál a kötelességérzetet és munkakedvet növelni.

Tisztelgések.

Első sorban a vármegyei országgyűlési képviselők tiszteltek a vármegyei alispánnál. Az összes országgyűlési képviselők megjelentek. A képviselők nevében Gromon Dezső lelkes szavakkal üdvözölte az ünnepeltet, mint mindannyiuk jóbarátját és ezzel átadta a képviselők díszes ajándékát.

Ezután a vármegyei alispán munkatársai, a vármegyei tisztviselők járultak eléje. A teljes számban megjelent vármegyei és Zenta városi tisztikar nevében Balaton Gyula dr. az ó-becsei járás főszolgabírája a következő beszéddel üdvözölte a jubilánst:

Balaton Gyula dr. beszéde.

Nagyságos alispán ur!

Engem ért az a kitüntető szerencse, hogy a vármegye tisztikarának nevében Nagyságodat üdvözölhessem.

Örömmel teszem ezt, mert átérzem, hogy az igazi rokonszenv, baráti érzelmek és ragaszkodás nemesezete hatja át a tisztikar összes tagját Nagyságod iránt.

Most, midőn soraiba állunk Nagyságod tisztelőinek, emlékeztetések kívánjuk tenni a mai szent napot és kérjük Nagyságodat, fogadja el nagyrabecsüléstünk, rokonszenvünk és ragaszkodásunk jeléül e csekélységet a mai nap emlékére.

S midőn még arra kérném, hogy bennünket eddig tapasztalt jóindulatában továbbra is megtartani kegyeskedjék, buzgón kérem a Mindenség nagy Alkotómesterét, hogy adjon erőt Nagyságodnak arra, hogy magyar hazánk és anyavármegyénk érdekében kifejtendő munkálkodását a siker babérja koronázza. Isten éltesse!

A lelkes, szűnni nem akaró éljenzés után Karácson Gyula vármegyei alispán meghatottan köszönte meg a tisztikar tisztelgését és köszönte meg az ünnepély emlékére átadott ajándékot.

A tisztikar ajándéka egy gyönyörű thea szerviz vert ezüstből, a mely az ötvös művészség valódi remeke.

A thea szerviz tálcájába a következő felirat van vésvé:

Bozsóki Karácson Gyula Bács-Bodrogh vármegye alispánjának 30 éves közszolgálatára emlékül őszinte ragaszkodással Bács-Bodrogh vármegye és Zenta város tisztikara. 1869—1899.

A vármegye országgyűlési képviselői is gyönyörű ajándékkal lepték meg a jubilánst. Remek stílusú ital-szervizt adtak át neki, a mely az alispán családi cimérével van ellátva. A szerviz táblájába a következő felirat van bevésve:

Bozsóki Karácson Gyula Bács-Bodrogh vármegye alispánjának 30 éves köztisztviselői szolgálatának emlékére, tiszteletük és szeretetük jeléül adják: a Bács-Bodrogh vármegyei országgyűlési képviselők: Bedő Albert, Bezeredy István, Gombos Béla, Gromon Dezső, Ivánovits Iván, Kovács Pál, Kozma László, Latinovits Pál, Latinovits Géza, Molnár Károly, Piukovics József, Zákó Milán.

A vármegyei tisztikar után még számosan jelentek meg az alispánnál, hogy tiszteletüket fejezzék ki.

A város tisztikarának és törvényhatósági bizottságának küldöttségét Trischler Ferenc polgármester vezette. A pénzügyigazgatóság tisztikara Györfly Géza vezetése alatt tiszteletet. A vármegyei jegyzők egylete is megjelent s elnökük, Zsupánky Lyubó tolmácsolta érzelmeiket.

Az ó-becsei járás küldöttségét dr. Balaton Gyula vezette.

Majd báró Vojnits István és Latinovits János jelentek meg az alispán előtt s mint a főrendiház tagjai üdvözölték őt.

Ezután még sokan jöttek a jóbarátok és tisztelgők, hogy őszinte érzelmeiket szóval is tolmácsolják.

A bankett.

Az az őszinte rokonszenv és tisztelet, a mely a közgyűlésen a jubiláns alispán illusztris személye iránt megnyilvánult, lelkes kifejezést nyert a „Vadászkürt” emeleti termeiben megtartott díszében is.

Az ebéden 350-en vettek részt. A jelentkező még sokkal több volt, de térszűke miatt csak 350 személynek lehetett helyet adni.

A főasztalnál foglaltak helyet a notabilitások és hivatalfőnökök. Az asztalfőn Karácson Gyula alispán ült, jobbján Gromon Dezső v. b. t. t., államtitkár, balján báró Vojnits István főispán. Képviselő volt a banketten a róm. kath. és a gör. kel. szerb egyház, a zsidó hitközség, a község hadsereg és a honvédség, ott volt a város polgármestere s ott voltak a közgyűlésen megjelent a vármegyénk közéletének illusztris alakjai, élükön Latinovits János főrendiházi taggal. Képviselő voltak a Zomborban székelő összes hatóságok és hivatalok. Jelen voltak a vármegye minden részéből bizottsági tagok; ott voltak a főszolgabírák, a községi jegyzők legnagyobb része stb. Mind őszinte tisztelettel és szeretettel jöttek ide is, mint a közgyűlésre, hogy tiszteletüket és szeretetüket dokumentálják.

Mikor Karácson Gyula alispán d. u. 1 órákor a díszebédre megjelent, riadó, meg-meg ujjal éljenzéssel üdvözölték. Hasonló lelkesedéssel üdvözölték a jelen voltak Gromon Dezsőt és báró Vojnits Istvánt is.

A bankett menüje a következő volt:

Barna leves.

Hideg hal a tartár.

Angolos vesepecsenye.

Vad.

Krémes lepény.

Sonkás tészta.

Pulyka, kacsa, csirke és borjú pecsenye salátával.

Giardinetto.

Fél liter bor.

A pecsenyénél emelkedett fel báró Vojnits István és fenkölt szavakban öfélésgére a királyra és fenséges családjára mondott áldomást. A közönség a felköszöntőt állva hallgatta meg s háromszoros éljennel adott kifejezést lelkesedésének. A főispán után Pribil Ernő, vármegyei főügyész emelkedett föl s a vármegyei tisztikar nevében a következő magvas beszédben köszöntötte föl az alispánt:

Pribil Ernő felköszöntője.

A végéhez közeledő századnak több mint 6 lustruma telt el azóta, hogy a nemzet, élén 2-ik miniszteriumával, riadó üdvözlésök közt tette fel a fölket király fejére Szent István koronáját, s a szent korona napnál fényesebb sugarainál rakta le az új Magyarország kiépítéséhez szolgáló fundamentumot.

1867-et irtunk. Megindult a népképviselői alapuló törvényhozás és kormány működése. Királyi szentesítés peostlé annak alkotásait, királyi megbízás emelte ennek végrehajtó hatalmát.

S a népképviselőre alapított országigazgatás bevonult a rendi-alkotmánytól sértetlenül visszahagyott, a századok zivatarjai által soha meg nem döntött véd-

és népek közé: a vármegyékbe, hogy e védsáncok közt, a municipális tradíció és a nemzetes irányu haladás testvérrel szellemének erejével folyjon a felséges munka: az új Magyarország kiépítése, és óvassék meg ez minden külső és belső veszélytől.

Mint sietett e védsáncok közé hazánk ifjúsága! Mint csoportosult az azok ormaira kitűzött zászlók alá! Mint hevült lelke a munka és tett-vágytól! Nem villogott egykor a kard fényesebben: az alkotmány védelmére, mint akkor a lelkesedés szelleme: az alkotmány céljairért. Minden tettvágyó ifju át volt hatva annak tudatától, hogy ifjúsága nemcsak az ő pályájának, de a haza új korszakának reggelét is jelenti; hogy e kettőnek együttibredése kettőzött szorgalmu munkát vár tőle: egyéniségének érvényestülése mellett az újra épülő haza javára való működést.

Az alkotmányos élet második évében tűnt fel a mi védsáncainkon az a lelkes ifju, ki az egyeséges Magyarország jövőjén csingó lelke hevével, ezért a jövőért melegen dobogó és mindig helyén levő szívével, a munkára jól elkészült tudásával, munkabírásának acélerejével, egyénisége erkölcsi tartalmának egész összességével, ifju tisztársai közt mindig példakép volt.

Ez az ifju volt Karácson Gyula.

És aztán következtek a szakadatlan munka, a cselekvés hosszú évtizedei. A sudár sarjak izmos tölgyekké, a törekvő ifjak edzett férfiakká lettek. Sokan váltak ki az idő folyamán, de megmaradtak a hitek, kik nem szüntek meg áldozni annál az oltárnál, melyet ifju lelkesedéstük szent tűzzel gyújtottak fel.

A munkának legedzetteknek, a hitek leghevesebbjének egyike volt Karácson Gyula.

Hat lustrummal fejlődött immár a római azt a hosszú időt, melyet ő vármegyénk szolgálatában s abból leg-többet főtisztviselői állásokban eltöltött, — mi 30 évvel nevezünk. Hosszu idő! Az eredményekben gazdag működésnek, a jellem, a tisztviselői erények kipróbáltatásának dicsteljes hosszú ideje.

Erdemeit, mint a vármegye volt főjegyzőjének, majd több és jelenleg mint alispánjának érdemeit felsorolni — nem itt a helye — és azokat az érdemeket ismerjük mindannyian.

„Az idő igaz, s eltörli a mi nem az.” Az időben jegecst meg az ő érdemeinek igazsága. Szilárd és ékes kő, mely immár a királyi kegy sugaraiiban ragyog.

De enél a 30 évi időtartárnál körébe gyűltünk, az egész vármegye, ennek egész tisztviselőisége s az ő tisztelőinek koszorúja. S midőn a vármegye közönsége leróta már hálás megemlékezésének tiszteletadóját; én poharat emelek itt a vármegye tisztikarának nevében s kiáltom: köszönet és hála neki a böles vezetésért s erőt és dicsőséget neki áldásos működésének a jövő századba messze benyúló folytatásához, — minél több lustrumon át! — Eljen a mi szeretett alispánunk!

Ezután Kovachich Máté a törvényhatósági bizottság nevében köszöntötte föl az alispánt, majd dr. Sztarcsevits Jenő petrovszellői jegyző a községi jegyzők nevében szintén az alispánt éltette. Karácson Gyula alispán egymás után kétszer emelt poharat. Az őszinte hálától áthatott hangon köszönte meg a szives ovációt s éltette báró Vojnits István főispánt, a vármegyei törvényhatósági bizottság tagjait, a vendégeket, a vármegyei tisztikart, majd második felköszöntőjében a képviselőket és Gromon Dezső v. b. t. t., államtitkárt.

Mezey Zsigmond kulai kir. közjegyző báró Vojnits István főispánra, dr. Mikosevits Kanut a vendégekre üritette poharát.

Ezután általános figyelem között Gromon Dezső mondott áldomást. Visszapillantást vetett arra az időre, a midőn még e vármegye élén állott; hangsúlyozta, hogy ma is e vármegyéhez tartozónak érzi magát, megköszönte a szives ovációt s a jelen voltakra üritette poharát.

Báró Vojnits István főispán az őszinte baráti szeretettől áthatott hangon, rendkívüli meleg

Továbbá törekvésem leend, hogy a magas kormányának a törvény korlátain belül támasztott jogos igényei és a vármegye közönségének jogos kívánalmait teljes kielégítést nyerjenek. S a mig félt gondokkal fogok örködni a törvényhatóság önkormányzati joga fölött: ép oly tiszteletben fogom tartani a községek autonómikus jogait is, és azok bármelyike ellen irányuló törekvéseket a leghatározottabban visszautasítani elengedhetlen kötelességemnek fogom ismerni.

Kiváló gondot fogok fordítani arra, hogy a nemzetiségek és vallásfelekezetek között eddigelé fennállott béke és nyugalom meg ne zavartassék, és ha ez mégis megtörténne, mindent elfogok követni azok helyreállítására.

Fontosságához mért gondozásomban fogom részesíteni a magyar állameszme legerősebb támaszát, a tanügyet és mindent el fogok követni, hogy a népoktatás iskolák létesítése és a tanulók tömeges iskola látogatása által fejlesztessék. Súlyt fogok helyezni továbbá az ovodák és menházak létesítésére, melyek a nemzeti nevelés bölcséjét kell, hogy képezzék.

A személy és vagyonszükség minden modern állam elengedhetlen követelménye lévén, oda fogok hatni, hogy a községi rendőrség fejlesztése által ezen követelmény kifogás alá ne essék.

Súlyt fogok helyezni az egészségügyi törvény pontos és lelkiismeretes végrehajtására és arra, hogy a vármegye humanitárius törekvéseit siker koronázza és ebből kifolyólag rajta leszek, hogy az árva- és szeretetház ügye mielőbb a megvalósulás stádiumába jusson.

A közlekedési eszközök a kultura legjobb és

legbiztosabb terjesztői lévén, mindent elfogok követni, hogy azok a kor követelményeinek megfelelőleg fejlesztessek.

Éberem fogok figyelni a községi háztartás rendszeres és lelkiismeretes kezelésére. S minthogy azok legbiztosabb ellenőrzési eszköze a községi számadások, ügyelni fogok arra is, hogy azok az előirt időben meg, — illetve felülvizsgálhatók legyenek.

Kötelességeim kiválóbbjának fogom tartani a vármegye kívánalmairól személyes meggyőződés alapján tudomást szerezni és azok kielégítéséről gondoskodni.

Arany szavak, tiszta igazságok!

Az irányelvekhez, a melyeket széköfoglaló beszédben kifejtett — hű maradt mind a mai napig. Egész lelkét, teljes nagy tudását vitte bele minden munkájába és a siker ott járt a nyomában. Évek hosszú során át a közügyek minden terén szerzett kiváló bokros érdemeit öfélésgére a király is elismerte és 1897. évi augusztus hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával a harmadosztályu vas-korona rendet adományozta neki.

A királyi kegy eme kiváló megnyilatkozása vármegyészerte őszinte lelkes örömet keltett.

A rendjelet báró Vojnits István főispán az 1897. évi október hó 5-én tartott vármegyei rendes közgyűlésen remek beszéddel, a vármegyei törvényhatósági bizottság tüntető ováció között tűzte föl keblére.

Három hosszú évtizeden át egész lelkét, tudását vitte bele minden munkájába és a siker ott járt a nyomában.

Egész lényével szereti működési körét, egé-

szén beleélte magát abba. Mindenütt előmozdította a haladást, a hol az egészséges és jogosult törekvést mutatott és sok humánus reformot létesített.

Munkássága emelte őt ama polcra, a hová kevesen jutnak el: a közbecsülésre. Ebben találja üditő forrását az a ritkán tapasztalható osztatlan tisztelet és szeretet, a melyet e vármegye minden rangú és rendű, különböző nemzetiségű és vallásu lakója érez szíve mélyén iránta.

Az évek súlyával vállalain, de ifju erőben áll előttünk munkás pályának harmincadik évfordulóján.

Ez alkalommal csak visszaidézzük az elszállt mult emlékeit és hálára buzdulunk a sok érdemen.

*

Szívöl üdvözljük az érdemes férfit! De üdvözljük vármegyénk tisztikarát és közönségét is, a mely önmagát emeli és tiszteli meg akkor, midőn az igaz érdemnek elismerésül meleg hálá-érzelmektől áthatott ünnepet ül, hogy nagyérdemű alispánjának lerója a hála és elismerés adóját.

S ha ő visszatekint a lepergett három évtized fárasztó munkájára, töltse el szívét az az edes, főlemelő, magasztos érzelmek, hogy lelkiismeretes, kitartó küzdelmei és fáradozásai nem estek hiába, mert szemei előtt szeretett vármegyéje virágozik és boldogul.

E vármegye közönségének szívéből pedig a hála érzelme az utolsó lehetőleg ki nem hal, hanem a szívekből, mint virágok kelyhéből az illatár száll fel az égbe, kérve a mindenhatót, hogy árássa el őt szent áldásaival.

szav
alia
felk
köz
a b
pél
a k
rés
vél
Jan
kir.
g.
Vaz
Sze
vidé
jeg
vac
Uj
jeg
roy
Mel
Uj
biró
Sch
And
Mal
B. 7
Dez
Kuc
Kur
köz
Szé
be
Pál
B. S
Tité
Sza
nők
dr.
Pir
jeg
Pál
dr.
Láz
sege
Koc
Albe
Tri
Bor
zsef
Sza
espe
Lipó
Dez
szere
ő is
kőde
tiszt
ség
meg
nyes
purit
is ne
sietn
Grom
fonto
fény
abba
becsi
legna
zése,
hanc
váb
szere
rálása
kodás
gyüle
ben.
a mi
e vár
tudja,
tekint
nem f
mint
közön
hanc
és tag
megye
kes ge
méné
előmo
Grom
tuma
jelent
kodás
tegn

szavakban az alispánt éltette, mire viszont az alispán báró Vojnits István főispánra mondott felköszöntőt.

Ezzel a felköszöntők sora véget ért s a közönség 4 óra után szétszórt. Mindenki azzal a benyomással távozott, hogy ilyen lelkes ünnepélyt csak olyan férfiú tiszteletére lehet rendezni, a ki egész életével, minden tettével az elismerésre úgy reá szolgált, mint Karácson Gyula.

Az alispánt jubileuma alkalmából részint levélben, részint táviratilag igen sokan üdvözölték: Janovics Gyula kir. jogügyi tanácsos, a zombori kir. kincstári ügyész, Popovits Pántó g. kel. szerb plébános B.-Petrovoszellő, Popovits Vazul Ó-Becse, Declava Béla kir. járásbíró, Szegfű György Zenta, Flatt Viktor főispán Ujvidék, Veprovác község nevében Faller Alajos jegyző, Pollich Jakab bíró, Pop Mladen Uj-Sziva, Hoffmann Károly apát-plébános Bács-Kula, Uj-Verbász község nevében Kerst bíró, Wagner jegyző, Cservenka község nevében Fuchs Károly bíró, Lajthay Benjámin Mélykut, Hauke Imre Mélykut, Lukács földmives iskolai igazgató Ada, Uj-Verbász község nevében Krautwurst Péter bíró, Kiss Gyula jegyző, Heintz Nándor B.-Kula, Schmausz Endre főispán Szabadka, Pankovits Andor Szabadka, Zsabya, Gyurgyevó községe, Malonyai szolgabíró B.-Almás, dr. Hadzsy János B. Topolya, Labos Endre B.-Keresztur, Horváth Dezső Zsabya, Neszmírák Mátyás Sztanisics, Kucura községe, Szilbás községe, Bács-Keresztur, Kurka Károly Mélykut, Gombos Ó-Becse, Kula község nevében Füstner István, Dosztig József, Széchényi Tamás B.-Kula a szolgabíró nevében és Matos esperes B.-Szent-Tamás, Kovács Pál orsz. képviselő Budapest, Dungyerszky Szevén B.-Szent-Tamás, Manojlovics Lázár B.-Szt-Tamás, Széchényi Jenő Nagyvárad, Stepanov plébános Tittel, Ivánovics Lázár Mohol, Németh Zenta, Szabó Mihály Tittel, Polgár kir. törvényszéki elnök Szabadka, Csathó kir. táblai elnök Szabadka, dr. Hegedüs polgármester Baja, Zsigmond Gyula Piros, Kozma Dezső Bács-Feketehegy, Kern közjegyző B. Topolya, Matkovics Béla Zenta, Korbai Pál Ó-Kér, Nikolics Szima Tittel, Laczkovics Tittel, dr. Dungyerszky Gedeon Budapest, Dungyerszky Lázár Budapest, dr. Thurszky Pál Tittel, Vermes segédjegyző Temerin, Lelbach Károly Filipova, Koch B.-Topolya, dr. Ivánovics Karlsbad, Bedő Albert államtitkár Budapest, Tripolszky Béla, Tripolszky László Ó-Becse, Csupor Gyula Ó-Becse, Boromisza Tivadar, Szonomár Elek, Freund József, Ginder Ignác, Zsótér Andor, Kovács Gyula Szabadka, Lichtneckert Károly Szabadka, Martin esperes Filipova, Rác bíró Tittel, id. Szutrély Lipót Baja, dr. Lovászy Andor Zenta.

Ujdonságok.

Gromon Dezső Zomborban. Gromon Dezső v. b. t. t., honvédelmi miniszteri államtitkár szerdán az esti vonattal városunkba érkezett, hogy ő is részt vegyen Karácson Gyula 30 éves működésének jubileumán. A mellett a szeretet és tisztelet mellett, a mely az egész vármegye közönsége részéről az illusztris alispán személye iránt megnyilatkozott, Gromon Dezső megjelenése fényes bizonyítéka, hogy a mi alispánunk érdemeit, puritán működésének eredményeit a felső körök is nemcsak méltányolják, hanem elismerésüknek sietnek adandó alkalommal kifejezést adni. De Gromon Dezső megjelenése más szempontból is fontos és nagyjelentőségű. Ez a megjelenés ismételt fényes bizonyítéka annak, hogy Gromon Dezső abban a magas és terhes állásában, a melynek becsületes betöltésében már több ízben érte a legmagasabb kegy és kitüntetés pregránis kifejezése, sohasem felejtkezett meg anyavármegyéjéről, hanem e vármegyét szeretetében részesítve továbbra is, felhasználja a kínálkozó alkalmakat szeretetének és folytonos érdeklődésének illusztrálására. Hangos kifejezést is adott ezen ragaszkodásának, úgy a törvényhatósági bizottság közgyűlésén, mint a disztribúción elmondott beszédeiben. Az igaz és őszinte szeretet szava volt az, a midőn kijelentette, hogy ő „röghöz van kötve,“ e vármegye rögéhez. És a vármegye közönsége tudja, érzi, hogy a fia, kiből hatalmas, országteljes ur a korona egyik bizalmasa lett, nem felejté soha, hanem szeretettel gondol reá, mint fiú az édes anyjára. S e tudatban a vármegye közönsége sem feledte Gromon Dezsőt soha, hanem szeretetteljes tisztelettel környezte, tudván és tapasztalván tényleg, hogy Gromon Dezső e megye ügyeinek magas állásában is hű istápolója, lelkes gondozója, a ki bármikor kész e megye egyetemének és e megye egyeseinek érdekeit teljes lélekkel előmozdítani. Ennek a szoros kapocsnak, a mely Gromon Dezsőt és a megyét egybefűzi, dokumentuma az a lelkesedés, a melylyel őt, bárhol megjelent, üdvözölték. — Gromon Dezső, ki itt tartózkodása alatt báró Vojnits István vendége volt, tegnap este utazott el városunkból.

Tisztelgés a főispánnál. A Bács-Bodrogh vármegyei közönségi és körjegyzők egyesülete tegnap tisztelgett báró Vojnits István főispánál Zsupánszky Lyubó elnök vezetése alatt, hogy felgyógyulása alkalmából üdvözölje. Ez alkalomból egyttal átnyújtották a főispánnak még 1895. évi május hó 5-én az egyesület disztagijává történt megválasztásáról kiállított gyönyörű kivitelt, tvegtokba foglalt díszoklevelet, melyet eddig technikai okok miatt nem nyújthattak át. A főispán a szívélyes üdvözlést és figyelmet meleg szavakban köszönte meg.

Elismerés a gazdasági egyesületnek. Emlegettük, hogy a vármegyei gazdasági egyesület rendkívül fáradsággal a vármegye mezőgazdaságát pompás gyűjteményes kiállításban mutatta be a szegedi országos mezőgazdasági kiállításon. Karácson Gyula alispán a tegnap megtartott megyei évnegyedes közgyűlésen felolvasott jelentésében a gazdasági egyesület ezen működéséről a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg s különösen kiemelte első sorban Latinovits Pált, a gazdasági egyesület érdemes elnökét s azután dr. Falcione Nándor alelnököt, továbbá Rác György és Szobonya Bertalan gazdasági egyesületi tagokat, akiknek a kiállításunk sikere köszönhető. A vármegye közönsége őszinte szívvel járul hozzá az elismerés eme kifejezéséhez, aminek bizonyítéka az is, hogy a közgyűlésen jelen volt Latinovits Pált a bizottsági tagok lelkesen megeljenzték.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Thomich Velykó újvidéki törvényszéki írnokot a módosi járásbírószághoz segédlelkőnyvezetővé nevezte ki.

Bellügyminiszteri vizsgálóbiztosok. A bellügyminiszteriumban rövid idő alatt két miniszteri tanácsosi és egy osztálytanácsosi állást fognak betölteni, a közigazgatásnak a helyszínen való ellenőrzése és vizsgálataok tartása céljából.

Ev. ref. istentisztelet. A helybeli ev. ref. gyülekezet, folyó évi október hó 29-én d. e. 10 órakor eddigi imahelyiségében, urvacora-osztással egybekötött istentiszteletet tart. Szendy Lajos lelkész. Kozma László egyházigazgató.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Kaich Miklós hódásági járásbírói irnokot a zombori kir. járásbírószághoz helyezte át.

Erzsébet emlékünnepek. Diesűlt királynéknak áldott emlékét minden év november hó 19-ik napján iskolai ünnepélyvel üjtik fel. A kir. tanfelügyelők most fölhívják a hatáskörük alá tartozó összes iskolaszékeket, gondnokságokat, felügyelőbizottságokat és ezek utján a tanítóstílleket az erre vonatkozó kormányrendeletnek hazafias buzgósággal leendő betartására.

Öz. Koczik Pálné temetése. Kedden, f. hó 24-én általában részvét nyilatkozott meg öz. Koczik Pálné, a jótékony nagy halottjának temetésén. A Zrinyci utcai gyászszobában föllított ravatalt nagyszámu gyászoló közönség állotta körül; ugyszólván az egész várost képviselte. Ezt megelőzőleg reggel a plébánia-templomban a megboldogult lelki üdvösségeért engesztelő szentmise-aldozat volt. A templom hajóját egészen megtöltötte a nagyszámu gyászoló közönség, amely Zombor város egész társadalmát képviselte. A díszes gyászompával fellállított katalok előtt Fejér Gyula apát-plébános mondott gyászmisét a nagy halott lelki üdvéért, melyet a megboldogult tiszteelő mély megilletődéssel hallgattak meg. A mise alatt a kaszinó-egyleti dalárda énekelt. A temetési szertartás délután 4 órakor folyt le gyönyörű derült időben. Már 3 órakor rendkívül nagy közönség töltötte be a szűk utcát. Testületileg megjelentek a városi törvényhatóság és tisztikar, élén Trischler Ferenc polgármesterrel, a vármegyei tisztikar Karácson Gyula alispán vezetése mellett. Megjelent a végtszességre báró Vojnits István főispán is. A temetési gyászszertartást Fejér Gyula apát-plébános végezte nagy segédlettel. A kaszinói dalárda megbató gyászdalát énekelt. Azután megindult a hat lótló vont halottas díszhintó, előtte külön gyászkoosin a bánaos szeretet koszorú, a halottas kocsi mellett a papság s a gyászoló közönség beláthatatlan sora. A temetőben a családi sírbolt előtt Fejér Gyula apát-plébános még egyszer beszentelte a koporsót és a kaszinói dalárda gyönyörű búcsúéneke után a Koczik-család sírboltjába végnyugalomra helyezték öz. Koczik Pálné tetemetét.

A szerb papság Brankovics patriárkához. A Mitrovicán összegyűlt szerb érsekmegyei papság hódoló táviratot küldött Brankovics György karlócai szerb patriárkához. A karlócai szerb metropolita hivatalos újságja, a Szrpszki Szion közli a hódoló táviratot, a mely a következő: „Szentséged magas engedélye folytán a karlócai érsekmegye görög keleti szerb papságának összehívott és megnyitott gyűlekezete az Istenhez intézett imádkozás után első és legkedvesebb kötelességének ismeri, hogy Szentségedhez, mint szerb egyházunknak imádot főpásztorához, legfelsőbb főnökéhez, az összes papság magasos védőjéhez és néptünk boldogságának legerősebb bizalmához az összegyűlt papság tántoríthatatlan fiai szeretet, odaadás és határtalan tisztelet nyilvánítása mellett legszerényebb fiai hálaalköszönetét nyilvánítsa azon, hogy Szentséged a gyűlekezet részére főpásztori áldását és forró imádságát küldeni méltóztatott, ellátva egyttal sikerdus működésére irányzott bölcs tanácsaival. Midőn a gyűlekezet működését Szentséged magas védelmébe és főpásztori szeretetében ajánlja, lelkesen kiált föl: Éljen Szentséged Brankovics György szerb patriárka! A gyűlekezet nevében és annak felhatalmazása folytán: Vukadinovics Jeffin, Sztajics Avakum, Jeremics János, Perkatyovszki Illés, kerületi esperesek.“

Lelkészi jubileum. Ily cím alatt lapunk múlt számában megjelent hírnök kiegészítéseképpen a következőket írja bajai tudósítónk: Ünnepe volt a bajai ev. ref. egyháznak. Huszonöt éve annak, hogy a bajai egyháznak lelkesi tisztét Széles Aron viseli. Ebből az alkalomból hívei és lelkesítársai az egész környékből istentiszteletre gyűltek össze a bajai templomban, ahol az ünnepi beszédet Szendy Lajos pacséri lelkész végezte. Hívei az istentisztelet után egy aranyveretű bibliát és egy értékes pecsétyűrt nyújtották át a jubilánsnak. Az ünnepélyt fényes lakoma követte a „Nemzeti szálló“ dísztermében.

A munkás segélyalap. Az új munkás törvény értelmében minden községben munkás segélyalapot kell szervezni, amelynek az a rendeltetése, hogy abból az önhibáján kívül megszorult gazdasági munkás a visszafizetés kötelezettségével, de mindig kamatmentesen segélyt nyerhessen. A földmiveltügyi miniszter különös

sulyt helyez most arra, hogy a munkástörvénynek ez a rendelkezése mielőbb megvalósíttassék. Az eddig megalakult községi munkás segélyalapot támogatására a földmiveltügyi miniszter százezer koronát utalványozott.

Boritaladó és husfogyasztási adó beszedési jog. A zombori kir. pénzügyigazgatóság értesítése szerint a Torzsa és B.-Topolya községek területén fizetendő boritaladó és husfogyasztási adó beszedési joga az 1900. évi január hó 1-től 1900. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a fölmondás fentartásával az 1901. évre is nyilvános árverés útján bérbeadták. Az árverés Torzsa községére nézve: m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1899. évi október hó 29. napján délelőtti 11 órakor, Bács-Topolya községére nézve pedig 1899. évi november hó 2. napján délelőtti 9 órakor fog megtartani és amennyiben ez az árverés eredményre nem vezetne, a második, esetleg a harmadik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanolyan órában fog megtartani. A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul: Torzsa községére nézve: 1. A kikiáltási ár évenként a boritaladó fejében 4613 kor. 80 fl., 2. a husfogyasztási adó fejében 1782 kor. 76 fl., összesen 6396 kor. 56 fl.; Bács-Topolya községére nézve: 1. a kikiáltási ár évenként a boritaladó fejében 8470 kor. 76 fl., 2. a husfogyasztási adó fejében 1924 kor. 20 fl., összesen 10394 kor. 96 fillérben határozatik meg. Az érdeklődőknek bővebb fölvilágosítást nyújt a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság 97772/VI—1899. és 97774/VI—1899. sz. a. kiadott árverési hirdetménye.

Halálozás. Berlekovits Simon helybeli iparos neje folyó hó 24-én hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 26-án ment végbe.

Szarvas Gábor gipszszobra. Jankovits Gyula szobrász, Szarvas Gábor pompás szobrának mestere, a szobor gipszmintáját följánlotta a fővárosi múzeum számára.

Meleg vacsora. A katonák meleg vacsorájáról van szó, mely immár 25 év óta jámbor óhajátása a politikuskok humánus részének. A hadügyminiszterek sem oly ridegkeblűek, hogy mindenha el nem ismerték volna a kívánság jogosultságát, de mindig csak elméletben adták meg a legénységnek a meleg vacsorát. Mindig ágyura, új fegyverre, új puskaporra s mi másra kellett a tömördek pénz, meleg vacsorára tehát nem maradt — fedezet. A mostani hadügyminiszter, Krieghammer báró az első, a ki e dologban tett is valamit; keresztll vitte ugyanis, hogy a legénység 1897. január hó 1-étől kezdve kétszer hetenként kap tápláló meleg vacsorát. A folyó évre szóló költségvetésben pedig egy-egy krajcar van számba véve fejénként pótlékkul a legénységi vacsora megajvitására azon az öt napon, a melyen eddig nem kapott vacsorát. A katonai konyhaművészet dolga, hogy ebből az egy krajcárból valami ehető vagy szűrlhető meleget főzzön. A jövő évi költségvetésben, a mely négy milliót szán a katonatisztek fizetésének emelésére, a hadügyminiszter hír szerint még jobban gondoskodik a katonák vacsorájáról. A mi bizony méltányos és szűkséges gondoskodás. Végre is nem lehet kívánni, hogy mind a vakáns öt vacsorát az önfeláldozásra kész derék szakácsnék pótolják. Elvégre a nagyságák túrelme is véges s a bus hadfinak sokszor fölkapok az álla.

„English World“ Zomborban. „A napokban egy érdekes hetilap fog megjelenni Szebenyei Szekulesz szerkesztésében, melynek abban áll az érdekessége, hogy angol nyelven lesz megírva. Az „English World“-nak célja, hogy az angol irodalmat tüzetesen ismertesse s hogy az angol nyelvben előforduló sajtáságokat tárgyalva, ezeknek elsajátítását megkönnyítse, s úgy az angolul tanuló, mint tanítónak munkájában segítségére legyen. Alul magyar magyarázatokkal lesz ellátva, az angol sporttal kimerítően foglalkozik és hírneves angolországi írók, továbbá a magyarországi angol kolonice kimagaslóbb alakjai szerepelnek mint munkatársai. A kik e lapra előfizetni óhajtanak, azok küldjék az előfizetési díjat (egy évre 6 frt) az „English World“ kiadóhivatalába Zombor, Bácsmege.“

Szerkesztői üzenetek.

Semper. „Ne hidd“ című versét közölni fogjuk. A többi gyenga. Szívesen látjuk.

G. K. Gombos. Tudósítását megelözték.

Felolós szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.

Laptalajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Med. univ.

Dr. FUCHS MÓR
specialista szemorvos

Zomborban, Széchenyi-körut 437.

nóhal Teofánovics ügyvéd házában, 10—5

Dréher-féle sörraktárral szemben.

Rendel naponta d. u. 2—4 óráig.

Csataalja község jegyzői irodájában egy a végrehajtói teendőkben jártassággal bíró egyén két havi időre foglalkozást nyerhet havi 25 frt fizetéssel. Bővebb felvilágosítás Szilvász György jegyzőnél nyerhető.

Naponta
friss teavaj
kapható
1 forintért kilója
ENGEL és GOLDSTEIN
üzletében Zomborban.

Eladó ház.

A csonoplai utcában levő 577. számú, 4 szobából és mellék helyiségekből álló ház eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Rombay Dezső,
Budapest, VII., dohány-utca 84. sz.

Pályázati hirdetés.

Csataalja községben elhalálozás folytán megüresedett községi gyalogrendőri állásra pályázat hirdetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket Csataalja község előjáróságánál 1899. évi október hó 30-ig annál inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ezen állással a községi pénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 300 frt évi fizetés van egybekötve, melyből a szabályszerű egyenruházatot a rendőr önmaga köteles beszerezni.

Csataalja, 1899. október 14.

3-3 **Az előjárók.**

3920. szám 1899.

Hirdetés.

Alulírott erdőhivatal részéről ezennel közölni tétetik, hogy a karavukovai felsőerdő 16. tagjában lévő alább részletezett vágások faanyagai tuskóirtási kötelezettséggel 1900. évi március hó 31-éig terjedő kihasználási időtartamra, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett, a karavukovai felsőerdői erdői laknál 1899. évi november hó 13-án délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek előlétesen is az alulírt hivatal és a doroszlói m. kir. erdőgazdálkodásnál a szokásos hivatalos órákban betekinthetők.

I. Tölgykultúra.

I. részlet	4-5 hold kikiáltási ára	287 frt 80 kr.
II. "	4-5 " " "	287 frt 80 kr.
III. "	4-5 " " "	287 frt 80 kr.
IV. "	4-5 " " "	287 frt 80 kr.
V. "	4-5 " " "	287 frt 80 kr.

II. Sarjerdő.

I. részlet	13-03 hold kikiáltási ára	1196 frt 58 kr.
II. "	13-04 " " "	1689 frt 40 kr.
III. "	13-03 " " "	1153 frt 34 kr.

Apatinban, 1899. évi október hó 23-én.

M. kir. erdőhivatal.

10801. sz.

tkvi 1899.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Braun Lipót ó-szivai lakos végrehajtónak Raskovits Gruica ó-szivai lakos végrehajtást szenvedő elleni 900 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Ó-Szivac fekvő, az ó-szivai 1992. sz. tjkvben A. 1. a. foglalt s Vicsék Benus és Raskovits Gruica tulajdonánál bejegyzett A. 7649. hr. sz. 600 □ öl egész szőlőre 96 frtban; az ó-szivai 1368. sz. tjkvben A. 1. a. foglalt s Raskovits Gruica tulajdonánál bejegyzett A. 7648. hr. sz. 600 □ öl szőlőre 324 frtban; végül az ó-szivai 1514. sz. tjkvben A. I. a. foglalt s Raskovits Gruica tulajdonánál bejegyzett 1671/b hr. sz. 290 □ öl pótkertre és a 484/b/a hr. sz. 100 □ öl beltelekre és azon lévő 1122. ö. i. sz. házra 448 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899-ik évi december hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor Ó-Szivac községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi október hó 12-én.
A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tvszéki bíró.

Hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint **Mindszentek napjára**

élővirág, úgy szárított virágkoszorúk

a legújabb s legdivatosabb kivitelben a legolcsóbb árak mellett nálam kaphatók.

Felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét

sírdíszítésekre,
továbbá pálmák, Ficusok, páfrányok s többféle szobanövényekre, Chrysanthemum (japánifajok) cserepekben, taikolacikkek, kertberendezések, mindennemű csokrok, mint menyasszony és koszorusleány, alkalmi csokrok mindenkor s bárholva minden időben a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelttel

Weiser János,

varosi kertész.

3-3

9173. szám.

tkvi 1899.

Arverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtónak Kandler József és neje Tóth Karolin végrehajtást szenvedő elleni 36 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő s a zombori 911. sz. betétben Kandler József és neje Tóth Karolin tulajdonánál bejegyzett A. 1. sor, 6486. hr. sz. 2 h. 765 □ öl szántóra 854 frtban; s az ugyanott A. 2. sor, 6556. hr. sz. 3 h. 41 □ öl szántóra 905 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi november hó 25-ik napján délután 3 órakor a zombori kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi augusztus hó 25-én.

A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

2725 szám.

tkvi 1899.

Arverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy dr. Legrand Ferenc által képviselt Bröder Jakab végrehajtónak Etlí Kordian végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén lévő, Karavukova községben fekvő, a karavukovai 562. sz. tjkvben A. I. 1. sor, (261-263.) hr. sz. alatt Etlí Kordian nevére felvett 94. ö. i. sz. ház, udvar és kertre 870 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi november hó 6-ik napján délután 3 órakor Karavukova községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 87 forintot készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1899. évi augusztus hó 5-én.

A hódásági kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Vendéglő bérbeadás.

Zomborban, az apatini-utcában fekvő

„Fehér bárány”-hoz

címzett

vendéglő

összes mellék helyiséggel együtt

folyó évi november hó 1-étől

bérbeadó.

3-3

Bővebb értesítés nyerhető SZTRILICH ZSIGMOND úrnál.

Kihirdetés.

A sztanisicai anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető helyettese kihirdeti, hogy:

1. Virágh István, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) földművelési napszamos segítő családtagja, lakóhelye Sztanisics, Bécs, születési helye Sztanisics, ideje 1875. évi január hó 30-ik napja s a ki Virágh Anál és Mehler Teréz házastársának törvényes fia.

2. Rozmanitz Borbála, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) földművelési napszamos háztartásbelije, lakóhelye Sztanisics, születési helye Sztanisics, ideje 1880. évi július hó 5-ik napja s a ki Rozmanitz István és Bach Magdolna házastársának törvényes leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívtnak mindazok, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely közönségi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Sztanisicson és a „Bácska” című hetilapban.

Kelt Sztanisicson, 1899. évi október hó 23-ik napján.

Patacsics Daniel,

anyakönyvvezető-helyettes.

18589. sz.

1899.

Építési árlejtési hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak 1899. évi október hó 7-én 70244. szám alatt kelt magas rendeletéből kifolyólag az alább megnevezett kincstári laképítletek helyreállítására a megjelölt helyeken és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozik azon értesítéssel bivatnak meg, hogy az 50 kros bélyegjeggyel és 10% bánatpénzzel ellátott lepecsételt és kello feliratu írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árlejtés megkezdéseig, melyhez szintén 10% bánatpénz előzőleg letendő, az illető kincstári ispánoknál, vagy pedig az árlejtési határidőt megelőző három nappal előbb az alulírt m. kir. jószágigazgatóságnál adhatók be.

Az írásbeli ajánlatokban a megajánlott vállalati összeg számokkal és betűkkel is kiírandó és világosan befoglalandó az a kijelentés, hogy ajánlattevő az árlejtési jegyzőkönyv feltételeit és a költségvetést tételről-tételre ismeri, azoknak magát feltétlenül aláveti és ennek bizonyosságául a megjelölt okmányokat aláírni köteles.

Ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és vállalkozói képességüket.

A vállalatban csak önjogu és oly egyének vehetnek részt, kik nyereségvágyból eredő büntetést elítélve nem lettek.

Elkészett, utó- és távirati ajánlatok semmiesetre sem fognak figyelembe vétetni.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok az illető m. kir. kincstári ispánoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árlejtés fog tartatni:

I. Temes-Szent-Andráson a kincstári ispánok hivatalos helyiségeiben 1899. évi november hó 2-án délelőtt 9 órakor: Az ottani kincstári ispáni lak és irodaépület helyreállítására nézve 721 frt 52 kr kikiáltási árral.

II. Magyar-Pécskán a kincstári ispánok hivatalos helyiségeiben 1899. évi november hó 3-án délelőtt 9 órakor: Az ottani kincstári ispáni lak épületre nézve 409 frt kikiáltási árral.

III. Dentán a kincstári ispánok hivatalos helyiségeiben 1899. évi november hó 4-én délelőtt 9 órakor: Az ottani kincstári ispáni lak épületre nézve 242 frt 92 kr kikiáltási árral.

IV. Kulán a kincstári ispánok hivatalos helyiségeiben 1899. évi november hó 6-án délelőtt 9 órakor: Az ottani kincstári ispáni lak épületre tartozó árnyékszék újjáépítésére nézve 107 frt 34 kr kikiáltási árral.

Aradon, 1899. évi október hó 18-án.

M. kir. állami jószágigazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

2-1

Teljesen leszállított árak.

Teljesen leszállított árak.

Ritka alkalmi vétel mig készletem tart.

Valódi angol Helikal Premier, Stiria, Kayser, Seidl Nauman Coupir

kerékpárjaimat

bámulatos olcsón adom, mig a készletem tart.

*—16

Két évi jótállás.

TELSCH GÁSPAR,

kerékpár-raktára és mechanikai műintézete

ZOMBOR.

Teljesen leszállított árak.

Teljesen leszállított árak.